

УСТАНОВЯВАНЕ И ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СРОКОВЕТЕ

НОРМАТИВНА УРЕДБА:

чл. 22 от ДОПК

I. УСТАНОВЯВАНЕ И ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СРОКОВЕТЕ

- Срокът в административното производство е 14-дневен, когато не е установен от закона или определен от органа по приходите, съответно от публичния изпълнител. Органът по приходите и публичният изпълнител не могат да определят срок, по-кратък от 7 дни.
- Сроковете се изчисляват по години, месеци, седмици и дни.
- Срокът, който се брой по години, изтича на същото число и в същия месец на съответната година, а когато такова число няма - в края на съответния месец.
- Срокът, който се брой по месеци, изтича на съответното число на последния месец, а ако последният месец няма съответното число, срокът изтича в последния му ден.
- Срокът, който се брой на седмици, изтича в съответния ден на последната седмица.
- Срокът, който се брой на дни, се изчислява от деня, следващ деня, от който започва да тече срокът, и изтича в края на последния му ден.

Когато срокът изтича в неприсъствен ден, този ден не се брой и срокът изтича в следващия след него присъствен ден.

Последният ден на срока продължава до края на двадесет и четвъртия час, но ако трябва лично да се извърши или представи нещо пред органа по приходите или публичния изпълнител, срокът изтича.

Сроковете в ДОПК са установени от една страна, за да се защити публичният финансов интерес, а от друга страна за защита на частния интерес – възможност на задължените лица да изпълнят доброволно задълженията си в установените срокове или да реализират свои нормативно установени правила. Задължението на лицата за извършване на определени действия или подаване на документи в ДОПК се обвързва с определени срокове.

Най-общо сроковете са период от време, в който закона дава възможност или задължава органа по приходите, публичния изпълнител или задълженото лице (ЗЛ) да извършат определени правни действия – като представяне на документи /лично, по пощата,

УСТАНОВЯВАНЕ И ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СРОКОВЕТЕ

по електронен път, по куриер/, депозиране на жалба, връчване на РА/АПВ и т.н. Когато са извършени след изтичането на срока, определен за тяхното изпълнение, се приема, че те са просрочени. В зависимост от вида на срока просрочените правни действия пораждат различни правни последици.

II. ВИДОВЕ СРОКОВЕ

1. В зависимост от начина на определяне на сроковете

- **Общ срок**

Разпоредбата на чл. 22, ал. 1 от ДОПК установява общ 14 – дневен срок за извършване на процесуалните действия в административното производство, в случаите, когато срок за изпълнение на задължението не е определен в закон или от орган по приходите/публичен изпълнител.

- **Определен от органа по приходите срок**

Чл. 22, ал. 1 от ДОПК оправомощава орган по приходите/публичен изпълнител може да определи срок за извършване на определено процесуално действие, когато в нормативната уредба не е установен срок. Определеният от орган по приходите/публичен изпълнител срок **не може да бъде по-кратък от 7 дни.**

Съгласно чл. 27, ал. 1 от ДОПК ако по погрешка орган по приходите/публичен изпълнител определи срок за изпълнение на задължение, различен от този в закона, то в случай, че бъде определен по-кратък срок, но действието е извършено в законния срок, то последното не се смята за просрочено. Ако съответно орган по приходите/публичен изпълнител погрешно определи по-дълъг срок от законния, зачита се по-дългият срок и действието извършено след изтичане на законния срок, но преди изтичането на определения от органа срок не се счита за просрочено.

Целта на тази правна уредба е да се създаде правна сигурност и защита правата на задълженото лице, при колизия между сроковете, определени от закона и от органа по приходите.

УСТАНОВЯВАНЕ И ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СРОКОВЕТЕ

Не е такъв случаят, обаче, когато решаващият орган се е произнесъл след срока по чл. 155, ал. 1 от ДОПК, т.е. при наличието вече на мълчаливо произнасяне по същия въпрос и срокът за обжалване, посочен в изричното решение на органа да се счита за погрешно определен срок по смисъла на чл. 27 от ДОПК. Даденото в постановено след срока по чл. 155, ал. 1 ДОПК решение указание за обжалване се отнася до хипотезата на изрично потвърждаване с решение, при което срокът е определен в чл. 156, ал. 1 ДОПК, която хипотеза е различна от тази, при която се изчислява срока по чл. 156, ал. 5, вр. ал. 4 ДОПК. Правната възможност за обжалване на мълчаливото потвърждаване е настъпила по силата на изтичането на срока за произнасяне на решаващия орган. Последващото след срока произнасяне и съдържащото се в това изрично указание за срок на обжалване не се отнасят до възможността за обжалване на мълчаливото потвърждаване, което е единствено действително в случая.

В определени случаи законът изрично дава възможност на орган по приходите да определят срок за осъществяване на определено процесуално действие.

НАПРИМЕР: срок за представяне на доказателства /чл. 37, ал. 3 от ДОПК/. В тези случаи по силата на чл. 22, ал. 1, изр. 2 от ДОПК, орган по приходите не може да определи срок, по-кратък от 7 дни.

От друга страна, дори законът да не определя с изрична правна норма възможността за орган по приходите/публичен изпълнител да определи срок за извършване на определено процесуално действие и такъв срок не е определен от закона, орган по приходите/публичен изпълнител може по своя преценка да определи срок за извършването му, при спазване на изискването на чл. 22, ал. 1, изр. 2 от ДОПК.

Определени в закона – законен или законоустановен срок

В повечето от случаите сроковете в административните производства по ДОПК са определени от закона, например:

- срок за обжалване – до 14 дни от връчването на ревизионен акт/акт за прихващане и връщане;

УСТАНОВЯВАНЕ И ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СРОКОВЕТЕ

- срок за връчване на ревизионния акт/акт за прихващане или възстановяване - до 7 дни от издаването;
- срок на погасителната давност – 5 години;
- срок за изпращане на преписката при обжалване – до 7 дни;
- срок за извършване на ревизия – до 3 месеца;
- срок за извършване на проверката при прихващане/възстановяване – до 30 дни;
- срок за уведомяване при промяна на адрес по чл. 28 – 3 дни;
- срок за издаване на документ по чл. 88, ал. 1 и ал. 2 – 7 дни; 14 дни, 30 дни, 45 дни.
- срок за отстраняване на несъответствия по чл. 103, ал. 3 – 14 дни.

2. В зависимост от последиците, които настъпват за страните в административното производство при неспазване на сроковете:

- **Преклузивни срокове**

С изтичането им се погасява материалното право /право на данъчно облекчение, право на данъчен кредит/ и процесуалното право на защита /право на обжалване/. Преклузивните срокове не могат да бъдат спирани, прекратявани или удължавани.

ВНИМАНИЕ! допустимо е възстановяването на срока за подаване на жалба, ако пропускането се дължи на особени непредвидени обстоятелства. Приложими са разпоредбите на чл. 89 и чл. 161 от АПК.

- **Инструктивни срокове**

С тези срокове се посочва времето за изпълнение на определено задължение на задълженото лице или правомощие от орган по приходите/публичен изпълнител и поради това с изтичането им задължението или правомощието **не се погасява**. Просроченото задължение от ЗЛ може да бъде санкционирано с глоба или друг вид административно наказание, ако е предвидено изрично в закон.

- **Давностни срокове**

УСТАНОВЯВАНЕ И ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СРОКОВЕТЕ

Събирането на установени публични вземания за данъци и осигурителни вноски е ограничено във времето с погасителни давностни срокове. С изтичането им се погасява възможността на приходната администрация да ги събира по принудителен ред, без да се погасява самото материално право. Това означава, че след изтичането на срока е възможно само доброволно изпълнение. Изтичането на давностните срокове може да се спре или да се прекрати при наличие на обстоятелства, изрично предвидени в ДОПК /чл. 172/.

Ш. ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СРОКОВЕТЕ

Сроковете се изчисляват или броят в календарни години, месеци, седмици и дни. Броят се и почивните и празничните дни, а не само работните дни, освен ако изрично в закона не е казано друго. Правилата за броене на срока са следните:

1. Срок, определен в година/и/

Срокът, който се брой по години, изтича на същото число и в същия месец на съответната година, а когато няма такова число – в края на съответния месец /включително/.

НАПРИМЕР: Такива срокове, определени в години са срокът по чл. 171 от ДОПК, както и срокът по чл. 109 от ДОПК.

2. Срок, определен в месеци

Срокът, който се брой по месеци, изтича на съответното число на последния месец, а ако последният месец няма съответното число, срокът изтича в последния му ден /включително/.

НАПРИМЕР: Такива срокове, са срокът за задължителна регистрация по ЗДДС, както и срокът за облагане с патент.

3. Срок, определен в седмица/и

Срокът, който се брой по седмици, изтича в съответния ден на последната седмица /включително/.

УСТАНОВЯВАНЕ И ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СРОКОВЕТЕ

СЧИТА

4. Срок, определен в дни

Срокът, който се брой по дни, започва да тече от деня следващ деня, от който започва да тече срокът и изтича в края на последния му ден /включително/. В случай, че срокът изтича в присъствен ден /например събота, неделя, официален празник/, този ден не се брой, а изтича в първия присъствен ден след него /понеделник или първия работен ден след на празника/.

Срокът на последния ден изтича до края на 24-ия час, ако не е свързан с насрещно действие на орган по приходите/публичен изпълнител /например подаване на жалба, изпращане на документи по пощата или чрез куриер/. Ако действието, което се дължи от задълженото лице в дадения срок е свързано с насрещно действие на орган по приходите/публичен изпълнител /например: депозиране на документи, в това число жалба, възражение и т.н. в деловодството на решаващия орган/срокът изтича в края на работното време.

Срокът се счита за спазен, когато действието е извършено преди изтичането му.

[Обратно към съдържанието на наръчника.](#)